

Pósa Lajost a szavak mestereként, a gyermeklélek ismerőjeként tisztelték kortársai

Egy majdnem elfelejtett költő

Nem véletlen az, hogy a méltatlanul elfeledett költő, Pósa Lajos Tülokvár című kötetét egy ma élő kései földije, egy szintén méltatlanul mellőzött költő, Bettes István rendezte sajtó alá a Lilium Aurum gondozásában.

Nem véletlen az, hogy a méltatlanul elfeledett költő, Pósa Lajos Tülokvár című kötetét egy ma élő kései földije, egy szintén méltatlanul mellőzött költő, Bettes István rendezte sajtó alá a Lilium Aurum gondozásában. Van ebben valami furcsa sorsközösség, egy hitvallásszerű gesztus, egy felkiáltójelnyí jelzés: ne feledjük olyan könnyen, ami a miénk, pótolva annak helyét mindenféleképpen, ami nem is biztos, hogy annyira értékes, de éppen divatos. Ismereteim szerint Pósa Lajos verseit vagy bármilyen írását a rendszerváltás óta túl sok helyen nem adták ki. Nem ismerem a gyermeklapokat, ott, remélem, volt néhány Pósa-vers, de „komoly” lapokban nem találtam róla írást. Talán csak a Gömörország emlékezett meg róla 2000-ben, születésének 150. évfordulóján. Meg falujában, Nemesradnóton él a hagyomány. Pósa verseit még azok is ismerik, akik soha nem hallották a nevét. Mert nemcsak verset, hanem annak idején, szegedi tartózkodásakor jó barátjának, Dankó Pistának a szívfájdító hegedűzenéjére számtalan nótaszöveget is írt. De nem ez az igaz érték Pósa életművében, ezt a tényt csak a közismeretlenség miatt hoztam fel. Az igazi gyöngyszemei ennek az életműnek a gyerekek számára írt versek. Ki ne ismerné azt, hogy „Hinta, palinta, szépen szól a pacsirta...”, vagy: „Én Istenem, jó Istenem, lecsukódik már a szemem...”. Szinte népköltészetté nemesedve öröklődnek nemzedékről nemzedékre. Nagyanyáink még az iskolában tanulták, mi már tőlük hallva adjuk tovább, ha van még kinek. Pedig Pósa Lajost még Ady Endre is nagy költőnek tartotta. Kosztolányi Dezső, Bródy Sándor, Móra Ferenc mind-mind atyai barátként, a szavak mestereként, a gyereklélek nagy ismerőjeként tisztelték és szerették. De kapott Pósa ún. népnemzeti jelzőt, naivnak, bugyutának is minősítették verseit. Csak a gyerekeket nem kérdezte meg soha senki, tetszenek-e nekik a „nagyapó” versei? Merthogy mindent okos emberek döntenek el, és nem az érdekeltek. Ezt a hiányosságot próbálja most a Lilium Aurum által megjelentetett kötet pótolni. Versben keresztmetszetét adni egy olyan gazdag életműnek, mint a Pósaé, nem lehet. Nem is ezt akarta az összeállító és a kiadó. Hiánypótló és figyelemfelkeltő kötet a Tülokvár. A válogatás és a Bettes István által írt rövid tanulmány azonban rámutat néhány lényeges kérdésre. Például arra, hogy a XX. század és a jelenkor gyermekeknek szóló költészete valahol mind Pósa Lajos „köpenye” mögül bújott elő. A versek témáival és hangulataival ugyancsak rokon jelleget mutatnak a mindenkori legnagyobb magyar gyermekversköltők versei. Aki ismeri őket, és most a kezébe veszi ezt a Pósa-válogatást, ugyancsak nagy meglepetésben lesz része. A hiánypótló kötet megszületett, én személy szerint várom a folytatást, és erre buzdítom a kötet összeállítóját és a kiadót egyaránt. (Pósa Lajos: Tülokvár, Összeállította: Bettes István, Lilium Aurum, 2002)

SZÁSZI ZOLTÁN

<http://www.uj szo.com/clanok.asp?cl=44291>

[2002. 12. 10.]

© 2001 Petit Press, a.s. ISSN 1336-2119